

Star-shl

Milieu Jaarverslag

2022

Huisvesting en Facilitair, februari 2023

Samen voor duurzame diagnostiek

Als gezondheidsorganisatie in Zuid-West Nederland is Star-shl dagelijks bezig om de gezondheid en welzijn in Nederland te verbeteren. Een gezonde leefomgeving voor onze patiënten, medewerkers en vrijwilligers maakt daar ook een belangrijk onderdeel vanuit.

In dit milieujarverslag laten wij met trots zien wat er in 2022 allemaal is bereikt en welke acties eruit zijn gezet om o.a. de CO2 uitstoot te reduceren.

- Door diverse ventilatie-, verwarming- en koelinstallaties te vervangen in onze eigendomspanden te Rotterdam en Etten-Leur is het terug dringen van de CO2-uitstoot in 2022 al goed op gang gekomen.

- September 2022 is de transitie van het wagenpark naar elektrisch rijden ingezet. Inmiddels rijden er vier elektrische Star-shl dienstauto's. Een mooie start om de doelstelling van 2030 naar een volledig elektrisch wagenpark te kunnen behalen.
- Er is een mooie stijging waargenomen van huisartsen, verloskundigen en instellingen die over zijn gegaan op digitaal aanvragen, wat heeft geresulteerd in een afname van papieren rapportages en aanvraagformulieren.

Hiermee hebben we echt al serieuze stappen gezet richting de 95% reductie van de CO2-uitstoot in 2050 en is de bewustwording rondom duurzaamheid vergroot. We zien dat veel medewerkers zich in willen zetten voor een duurzamer Star-shl.

En dat initiatieven en tips voor o.a. vermindering elektra verbruik in de gehele organisatie aan het ontstaan zijn.

2023 wordt dan ook een mooi duurzaam jaar, met ondertekening van de Green Deal 3.0. Het opstellen van de vastgoed portefeuille routekaart en het opzetten van diverse green teams binnen de organisatie.

Samen met al onze medewerkers en vrijwilligers blijven wij dan ook werken aan een duurzamer en daarmee toekomstbestendig en gezonder Star-shl.

*J.C. Bos en A.J. van der Put – van der Vlugt
Raad van Bestuur*

Een gezonde, duurzame en toekomstbestendige diagnostiek voor onze patiënten, collega's en vrijwilligers.

Energie (Elektra & Aardgas)

In 2022 is Star-shl gestart om haar portefeuille routekaart in beeld te brengen. Deze kaart gaat inzicht geven in de route die Star-shl heeft gekozen om haar gas- en elektriciteitsverbruik de komende jaren te verminderen en te verduurzamen.

Het Klimaatakkoord focust voor de gezondheidssector op de directe CO2-uitstoot (gas en electra verbruik). Deze moet in 2030 met **55% verlaagd** zijn ten opzichte van het referentiejaar 2018 en in 2049 met **95% verlaagd** zijn.

Gabriel Landsheer

Adviseur huisvesting & facilitair Gabriel Landsheer: "In 2022 is de hoeveelheid verbruikte Electra (KWh) door Star-shl vergelijkbaar met het elektriciteitsverbruik van **555 huishoudens** per jaar.

Dit vergelijkingscijfer laat alleen al zien dat wij als organisatie bewust moeten zijn op de impact die wij hebben op het milieu en dus op onze leefomgeving"

HUISHOUDENS

hoeveelheid verbruikte elektra door Star-shl in 2022

HUISHOUDENS

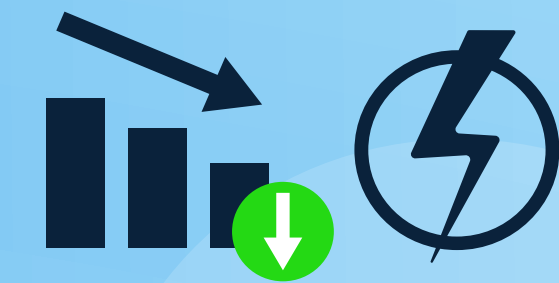
hoeveelheid verbruikt gas door Star-shl in 2022

Energie (Elektra & Aardgas)

In 2022 zijn diverse werkzaamheden en maatregelen uitgevoerd die van invloed zijn op de reductie van elektra en gas.

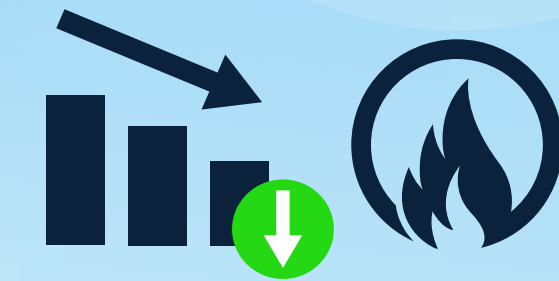
- Vervangen van het dakisolatiepakket op Vlambloem 21 en 61.
- Vervangen / aanpassen van diverse ventilatie-, verwarming- en koelinstallaties op de locatie Bredaseweg Etten-Leur en Vlambloem te Rotterdam.
- Afstandsbeheer op klimaatcontrolesystemen om onnodig gasverlies te voorkomen.

In 2022 is het elektra verbruik met **8,2% gedaald** t.o.v. het jaar 2021 en met **23,0%** t.o.v. van 2020. Mede door de zachte winter van 2022 is het aardgas verbruik t.o.v. van 2021 met **38,9% afgenomen**.

VERBRUIK ELEKTRA

- 8,2% t.o.v. 2021
- 23% t.o.v. 2020

VERBRUIK GAS

- 38,9% t.o.v. 2021

Water

Water

Het water gebruik is in 2022 met **4% gedaald** t.o.v. 2021. Dit is mede veroorzaakt door een aantal nieuw gebouw gebonden installaties (zoals een nieuwe koelmachine) en de sluiting van het bedrijfsrestaurant.

Afvalwater

Om aan de doelen van de **Green Deal Zorg 3.0** te kunnen voldoen zal aankomend jaar het afvalwater op de locatie Vlambloem 21 geanalyseerd worden. Met als doel de herkomst van milieubelastende stoffen in het afvalwater zoveel mogelijk te identificeren en uiteindelijk te kunnen reduceren / voorkomen.

20

HUISHOUDENS

hoeveelheid verbruikt water door Star-shl in 2022

Green Deal

VERBRUIK WATER

- 4% t.o.v. 2021

Logistiek en mobiliteit

Star-shl gaat voor duurzame diagnostiek, door o.a. de inzet van elektrische auto's

Afgelopen september (2022) is de eerste van vier elektrische busjes geleverd die ingezet worden door de afdeling medische logistiek om patiënten materiaal op te halen in de regio Rotterdam-Rijnmond. Inmiddels is het elektrisch wagenpark uitgebreid met vier wagens.

De Peugeot e-Expert heeft een accupakket van **75 kWh** en daarmee een bereik van zo'n **250 kilometer** in de praktijk. En natuurlijk ontbreekt de vertrouwde belettering niet. De tekst: **'Wij vervoeren uw bloed met zorg voor het milieu'** is daar aan toegevoegd om het groene karakter van deze auto te benadrukken.

Afdelingshoofd medische logistiek, Sander Holten: "Wij zijn van mening dat elektrisch rijden de toekomst is. Vanaf 2025 voert de gemeente Rotterdam een zero emissie zone in. Dat betekent dat nieuwe auto's alleen de binnenstad in mogen als ze uitstootvrij zijn. Tot 2030 is er een overgangsregeling. Ook andere (grote) steden in Nederland beginnen hiermee in 2025.

Onze leasecontracten lopen gemiddeld 3 tot 4 jaar, dat betekent dat we hier nu al op moeten anticiperen. Op dit moment zijn nog niet alle routes geschikt om elektrisch te rijden. Dat heeft voornamelijk te maken met het bereik van de huidige generatie accupakketten. Er zullen dus ook nog nieuwe dieselauto's worden aangeschaft"

In 2023 worden de huidige laadcapaciteit op onze locatie Vlambloem te Rotterdam verhoogd en uitgebreid met 8 extra laadpalen. Door de uitbreiding van de laadcapaciteit zal het elektra verbruik en dus de CO2 uitstoot verhogen. In 2023 zal er verder worden onderzocht welke maatregelen / aanpassingen uitgevoerd moeten worden om deze extra CO2 uitstoot te kunnen compenseren.

40x

ROND DE AARDE

1,6 miljoen kilometer gereden door Medische Logistiek in 2022 (= 107x Amsterdam - Kaapstad)

Niet-gevaarlijk afval

Doel van Star-shl is om materialen en middelen doelmatiger te gaan gebruiken en een verbeterde scheiding van afval te realiseren. Dit zal per 2030 moeten leiden tot een forse reductie van het afval. Inzet wordt dat alle afvalsoorten teugkeren in de circulaire economie.

Inmiddels heeft Star-shl +/- 20 gescheiden afvalstromen. Periodiek wordt er samen met onze afvalverwerker Prezero geanalyseerd waar de winst in verdere scheiding te behalen valt.

Gezien 2022 nog een deels COVID-jaar was en veel maatregelen op het gebied van hygiëne en infectiepreventie voor meer afval zorgden is het niet gelukt om minder afval af te voeren dan in 2021. Diverse afvalstromen (zoals bedrijfsafval en papier & karton) laten in 2022 zelfs een stijging zien t.o.v. 2021. Dit kan

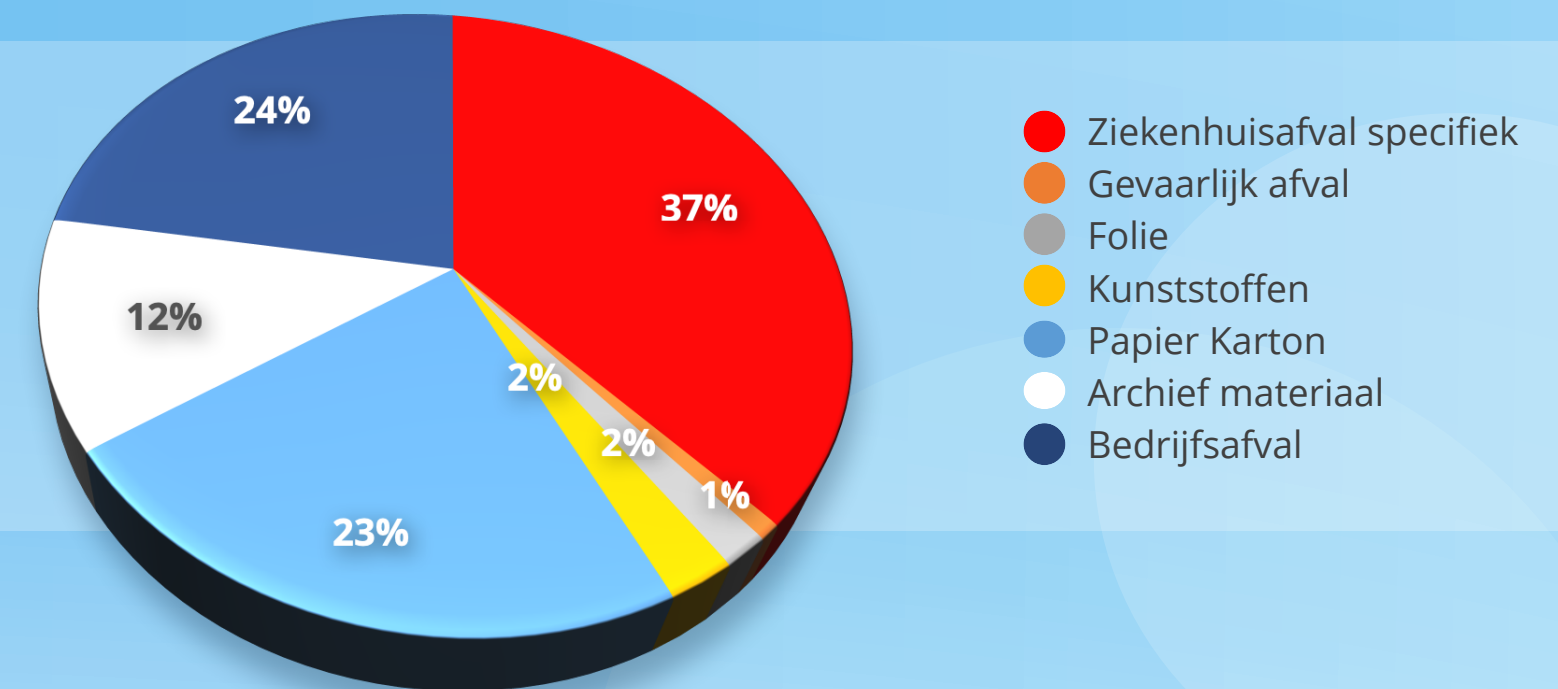
mede te maken hebben dat in 2022 weer meer collega's terug naar kantoor zijn gekomen.

Een groot deel van het afvalvolume binnen Star-shl bestaat uit medisch afval en is gelieerd aan de productie van het laboratorium. Er kan dan ook op deze afvalstroom geringe invloed worden uitgeoefend.

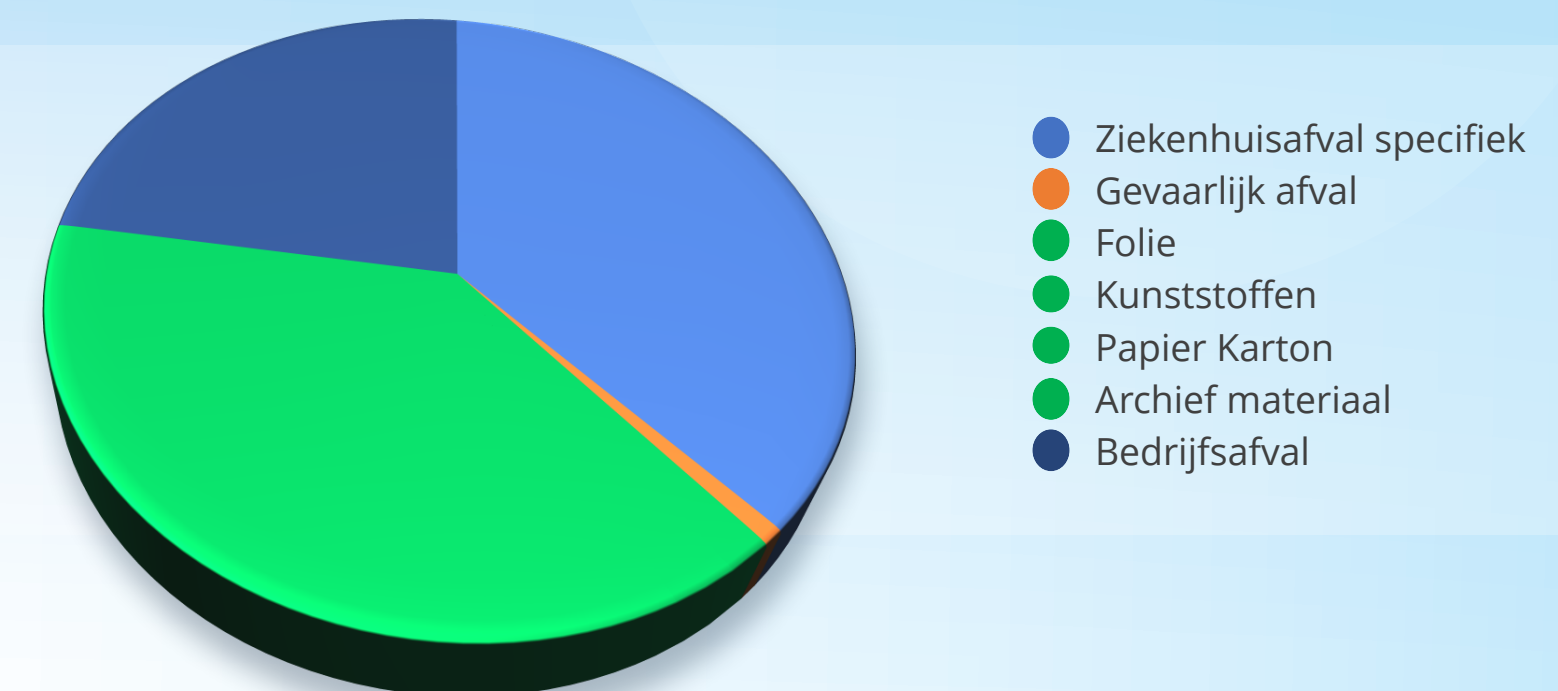
Vanwege outsourcing van het fysieke archief en de daarbij behorende opruimacties, heeft dit geresulteerd in een hoog volume archiefafval. De verwachting is dat dit in 2023 geminimaliseerd zal zijn. In totaal is **39,30%** van de afvalstromen recyclebaar t.o.v. **37,99%** in 2021.

In 2023 zal verdere acties worden ondernomen om het percentage bedrijfsafval (restafval) verder te reduceren en het percentage recyclebaar afval verder te doen laten stijgen.

Afvalstromen 2022

2022: 39,30% recyclebare afvalstromen

Gevaarlijke stoffen en afval

Binnen Star-shl wordt er gewerkt met gevaarlijke stoffen die een gevaar kunnen vormen voor de gezondheid van de medewerkers. Denk hierbij aan het gebruik van CMR (carcinogene, mutagene en reprotoxische) stoffen en diagnostische monsters.

Minimalisatieverplichting

De norm **ISO 15189:2012** Medische laboratoria, paragraaf 5.2.3 verplicht Star-shl om passende faciliteiten te hebben voor opslag- en afvoer van gevaarlijke materialen. Tevens vindt Star-shl het van maatschappelijk belang, dat er geen onherstelbare schade wordt toegebracht aan mensenomgeving. Om dieredengaat Star-shl in 2023 actief starten m.b.t. het terugdringen van gevaarlijke stoffen. Bij het aanschaffen van deze gevaarlijke stoffen, gaat Star-shl onderzoeken of er alternatieven aanwezig zijn die minder schadelijk zijn.

Werken met gevaarlijke stoffen
Medewerker kwaliteit Martine Helmes: "Bij het werken, inzamelen en afvoeren van gevaarlijke stoffen wordt continu aandacht besteed aan veiligheid, goed gesloten verpakkingen aan te bieden met juiste etikettering en voorlichting aan medewerkers. Instructies aan medewerkers wordt gegeven tijdens werkoverleggen en eventueel in de weekstart.

Alle gevaarlijke chemische stoffen zijn per werkplek geregistreerd in '**Chemwatch MSDS**' van firma ITIS die voor iedereen die met gevaarlijke stoffen werkt toegankelijk is.

Hierin is voor iedere gevaarlijke chemische stof het veiligheidsinformatieblad terug te vinden waarin, o.a. de EHBO maatregelen en de maatregelen bij ongewild vrijkomen van de stof zijn terug te vinden".

Jaarlijks wordt er een audit uitgevoerd door de veiligheidsadviseur van Star-shl, hierbij wordt de werkwijze en de wetgeving omtrent het werken met gevaarlijke stoffen beoordeelt.

Gevaarlijk afval

Het percentage gevaarlijk afval is in 2022 **gestegen met 40%** t.o.v. 2021. Deze stijging wordt deels veroorzaakt door een toenemende laboratorium productie en verbruik van batterijen voor Holter onderzoeken.

Afval gevaarlijke stoffen 2022

Gevaarlijke stoffen en afval worden afgevoerd door een erkend afvalverwerkingsbedrijf.

Informatie hoe de vloeibare afvalstoffen van de analytische apparatuur afgevoerd moeten worden, wordt ingezien via **www.mijnlab.nl** van de firma Borger en Burghouts.

Martine Helmes

Omschrijving	Totaal (kg)
Oplosmiddelen halogeenarm	682
Methanol	579
Laboratoriumglas, leeg	375
TL lampen, rechte	60
Elektronica	668
Batterij	145
Lithium batterijen	5

• Ondertekening Green Deal 3.0	Februari 2023
• Opstellen CO2 Routekaart vastgoedportefeuille	Q1 2023
• MVO onderdeel van het inkoopbeleidsplan Star-shl	Q2 2023
• Opzetten Green teams	Q2 2023
• Ontwikkelen roadmap duurzaamheid 2023-2025	Q2 2023
• Uitvoering Energie Audit EED	Q3 2023

Reductie CO2 uitstoot (aardgas & energie):

- Plaatsen van ledverlichting en beweging sensoren (Vlambloem 21, 1e en 2e etage)
- Vervangen terreinverlichting (parkeerterrein Vlambloem 21 en 61) door Ledverlichting.
- Onderzoek plaatsen zonnepanelen daken Vlambloem 21 en 61.
- Vervangen diverse gebouw gebonden installaties voor een duurzamere variant. Warmtepomp installeren.
- Onderzoek naar sluipverbruik ICT werkplekken.

Logistiek & mobiliteit

- Uitbreiding met acht extra elektrische laadpalen ten behoeve van medische logistiek en medewerkers.
- Onderzoek naar recyclebare medische verpakkingsmaterialen.
- Onderzoek naar alternatieve nieuwe transportboxen.

Afval:

- Medio 2023 wordt door de afvalleverancier een nieuwe afvalscan uitgevoerd op de locatie Vlambloem.
- Afdeling H&F gaat onderzoek starten naar een perscontainer op de locatie Vlambloem.
- Onderzoek naar het terugdringen van gevaarlijke stoffen en afval.

Inkoop contractmanagement:

- MVO wordt opgenomen in het inkoopbeleidsplan van Star-shl

Wilt u meer weten over onze activiteiten rondom de zorg voor ons milieu? Neem contact op met onze Manager Huisvesting en Facilitair, Maarten Buringh.

Etten-Leur

Bredaseweg 165, 4872 LA
Postbus 228, 4870 AE

Rotterdam

Vlambloem 21, 3068 JE
Postbus 8661, 3009 AR

www.star-shl.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van Star-shl.

